

**MOKESTINIŲ GINČŲ KOMISIJA PRIE
LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS**

**SPRENDIMAS
DĖL A. V. 2015-01-26 SKUNDO**

2015 m. balandžio 1 d. Nr. S-47 (7- 29/2015)
Vilnius

Mokestinių ginčų komisija prie
Lietuvos Respublikos Vyriausybės,
susidedanti iš:

komisijos narės, pavaduojančios komisijos pirmininkę
komisijos narių

Linos Vosyliienės – pranešėja
Rasos Stravinskaitės
Lauros Milašiūtės
Andriaus Veniaus

sekretoriaujant
dalyvaujant mokesčių administratoriaus atstovei
mokesčių mokėtojui nedalyvaujant

Jūratei Dalmantaitei
M. K.

2015 m. kovo 18 d. posėdyje išnagrinėjusi A. V. (toliau – Pareiškėjas) 2015-01-26 skundą dėl Muitinės departamento prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2014-12-10 sprendimo Nr. 1A-638, n u s t a t ė:

Muitinės departamentas ginčijamu sprendimu, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos muitinės įstatymo 16 straipsnio 2 dalies 9 punktu ir Mokesčių administravimo įstatymo 150 straipsniu, patvirtino Kauno teritorinės muitinės (toliau – Kauno TM) 2014 m. spalio 8 d. sprendimą Nr. 4PM190916.

Sprendime nurodoma, jog Kauno TM nustatė, kad Plungės rajono apylinkės teismas 2014 m. liepos 1 d. nutarimu administracinėje byloje Nr.A2.8.-401-225/2014 pripažino A. V. (toliau - Pareiškėjas) kaltu padarius administracinę teisės pažeidimą, numatytą Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodekso 163(2) straipsnio 4 dalyje ir skyrė administracinę nuobaudą – 3 000 Lt baudą, konfiskuojant 1000 pakelių cigarečių „Minsk 5 Super Slims“ bei 500 pakelių cigarečių „NZ Gold Super Slims“ su Baltarusijos Respublikos banderolėmis. Kauno TM, vadovaudamasi Plungės rajono apylinkės teismo 2014 m. liepos 1 d. nutarime nustatytais faktinėmis aplinkybėmis, 2014 m. liepos 1 d. sprendimu Nr. 4PM190916 už neteisėtai į Bendrijos muitų teritoriją įvežtas cigaretes pripažino Pareiškėją skolininku muitinei ir įregistravo jam mokesstinę prievolę: muitą – 855 Lt (247 Eur), akcizą – 7905 Lt (2289 Eur), PVM – 2151 Lt (622 Eur), akcizo delspinigius – 427 Lt (123 Eur) ir PVM delspinigius – 116 Lt (33 Eur).

Sprendime nurodoma, jog prekių įvežimą į Bendrijos muitų teritoriją ir jų pateikimą muitinei reglamentuoja Bendrijos muitinės kodekso 37 - 42 straipsniai. Bendrijos muitinės kodekso 38 straipsnis nustato, kad asmuo, gabenantis į Bendriją prekes, įvežtas į Bendrijos muitų teritoriją, turi nedelsdamas, laikydamasis muitinės nustatyto maršruto, šias prekes pristatyti muitinei. Bendrijos muitinės kodekso 40 straipsnis nustato, kad į Bendrijos muitų teritoriją įvežamas prekes muitinei turi pateikti asmuo, kuris jas įvežė į minėtą teritoriją, arba asmuo, kuris prisiima atsakomybę už jau

įvežtų prekių gabenimą. Muitinės departamentas sprendime konstatuoja, kad Pareiškėjas ginčo prekių muitinei nepateikė, kaip to reikalauja Bendrijos muitinės kodekso 40 straipsnis, o įrodymų, numatytų 1993 m. liepos 2 d. Komisijos reglamento (EEB) Nr. 2454/93, išdėstančio Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2913/92, nustatančio Bendrijos muitinės kodeksą, įgyvendinimo nuostatų 314 c straipsnyje, kurie patvirtintų, jog cigaretės iki sulaikymo vis dėlto buvo pateiktos muitiniam įforminimui ir tokiu būdu į Bendrijos muitų teritoriją pateko teisėtai, nėra, vadinasi, pareigūnams sulaikius ginčo prekes, toks prekių importas laikytinas neteisėtu įvežimu, kadangi nebuvo laikomasi Bendrijos muitinės kodekse numatytų etapų (Europos Teisingumo Teismo sprendimas byloje Nr. C-195/03), o už neteisėtai įvežtas į Bendrijos muitų teritoriją importu muitais apmokestinamas prekes Pareiškėjui atsiranda importo skola muitinei vadovaujantis Bendrijos muitinės kodekso 202 straipsnio 1 dalimi. Sprendime nurodoma, jog Bendrijos muitinės kodekso 202 straipsnio 1 dalies a punkte nustatyta, kad neteisėtai įvežant į Bendrijos muitų teritoriją importu muitais apmokestinamas prekes, atsiranda skola muitinei. Šio straipsnio 2 dalyje įtvirtintas skolos atsiradimo momentas, t. y. skola muitinei atsiranda neteisėto prekių įvežimo momentu. To paties straipsnio 3 dalis nustato, kad skolininkais laikomi: 1) asmenys, neteisėtai įvežę tokias prekes, 2) bet kurie asmenys, dalyvavę neteisėtai įvežant prekes ir žinoję arba, yra pagrindo manyti, turėję žinoti, kad toks prekių įvežimas neteisėtas, ir 3) bet kurie asmenys, įsigiję arba laikę atitinkamas prekes ir jų įsigijimo arba gavimo metu žinoję arba, yra pagrindo manyti, turėję žinoti, kad prekės buvo įvežtos neteisėtai.

Muitinės departamentas atsako į Pareiškėjo skundo argumentus, esą nėra įrodyta, kad Pareiškėjas cigaretes importavo, t. y. įvežė iš trečiųjų šalių į Bendrijos muitų teritoriją, taip pat esą skundžiamas sprendimas priimtas vadovaujantis vien prielaidomis, neištyrus visų ginčui reikšmingų aplinkybių, neapklausus liudytojų ir pan. Muitinės departamento nuomone, tokie Pareiškėjo skundo argumentai yra nepagrįsti: Kauno TM, priimdama sprendimą pripažinti Pareiškėją skolininku muitinei, bei atitinkamai apskaičiavusi priklausančius sumokėti importo mokesčius, rėmėsi Plungės rajono apylinkės teismo 2014 m. liepos 1 d. įsiteisėjusiu nutarime nustatytais faktinėmis aplinkybėmis. Nagrinėjamu atveju, minėto teismo nutarimu nustatyta, kad Pareiškėjas P. g., Rietave, automobiliu „VW PASSAT“ (valst. Nr. (duomenys neskelbtini) gabenო cigaretes su Baltarusijos Respublikos banderolėmis, taip pat pažymėta, kad pats Pareiškėjas pripažino padaręs pažeidimą, numatytą Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodekso 163 straipsnio 4 dalyje. Teigiama, kad vadovaujantis Bendrijos muitinės kodekso 202 straipsnio 3 dalies 3 įtraukos pagrindu, Pareiškėjui pareiga sumokėti importo mokesčius kyla ne kaip asmeniui, faktiškai įvežusiam ginčo prekes į Bendrijos muitų teritoriją, o kaip asmeniui, kuris įsigijo arba laikė (gabeno) atitinkamas prekes ir jų įsigijimo arba gavimo metu žinojo arba, yra pagrindo manyti, turėjo žinoti, kad prekės buvo įvežtos neteisėtai. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos akcizų įstatymo 32 straipsniu bei Apdoroto tabako, etilo alkoholio ir alkoholinių gėrimų ženklavimo specialiais ženklais - banderolėmis taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. balandžio 9 d. nutarimu Nr. 408 (toliau - Taisyklės), 5 punktu, ant skirtų realizuoti Lietuvos Respublikoje apdoroto tabako, etilo alkoholio ir alkoholinių gėrimų pakelio, maišelio, butelio, kitos talpyklos ar pakuotės turi būti užklijuoti finansų ministro patvirtinto pavyzdžio specialūs ženklai - banderolės. Akcentuojama, kad nagrinėjamu atveju įsigytos (gautos) ir gabentos cigaretės buvo paženklintos baltarusiškomis banderolėmis, t. y. ne Lietuvos Respublikos finansų ministro nustatyto pavyzdžio banderolėmis, tuo tarpu Pareiškėjas nepateikė cigarečių įsigijimo dokumentų ar dokumentų, patvirtinančių cigarečių turimą Bendrijos prekių statusą, todėl, Muitinės departamento vertinimu, šios aplinkybės leidžia konstatuoti, jog Pareiškėjas žinojo, arba, yra pagrindo manyti, turėjo žinoti apie tai, jog prekės į Bendrijos muitų teritoriją įvežtos neteisėtai (Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo išplėstinės teisėjų kolegijos 2011-11-18 nutartis administracinėje byloje Nr. A1-2619/2011).

Muitinės departamento vertinimu, Kauno TM, nustačiusi sąlygų A. V. pripažinimo skolininku egzistavimo faktus (cigaretės su baltarusiškomis banderolėmis, be mokesčių sumokėjimą ir įsigijimo faktą patvirtinančių dokumentų), sprendime pagrįstai nurodė, jog vadovaujantis Bendrijos muitinės kodekso 202 straipsnio 3 dalies 3 įtrauka, jis laikomas skolininku muitinei, apskaičiavo ir įregistravo Pareiškėjui skolą muitinei. Įvertinęs visas minėtas bylos faktines aplinkybes, Muitinės departamentas sprendime konstatavo, kad Kauno TM 2014 m. spalio 8 d. sprendimas Nr. 4PM190916 yra teisėtas ir

pagrįstas, jo naikinti nėra pagrindo.

Pareiškėjas nurodo, kad su Muitinės departamento 2014 m. gruodžio 10 d. sprendimu Nr. 1A-638 nesutinka ir mano, kad jis neteisingas ir neteisėtas. Pareiškėjas pažymi, kad jis surašytas neįsigilinus į Pareiškėjo skundą. Teigia, kad Muitinės departamentas be motyvų ir jokių įrodymų padarė išvadą jog jis automobilyje 2014 m. balandžio 11 d. dienos metu R. lengvuju automobiliu gabeno tūkstantį baltarusiškų cigarečių pakelių, jas asmeniškai įgijęs kontrabanda. Teigia, kad inspektoriai visiškai nesivargino nustatinėti faktines aplinkybes, kurias jis savo pasiaiškinimuose nurodė, nors ir patys sutinka, jog minėtos kategoriškos išvados padarytos tam tikrų prielaidų apie aplinkybes pagrindu. Pareiškėjo vertinimu, nuodugnaus, išsamaus tyrimo iš esmės neatlikta. Vadovaujantis Viešojo administravimo įstatymo 4 str. 1 d. 2 punkte įtvirtintu viešojo administravimo subjekto objektyvumo principu, reiškiančiu, kad visi oficialūs muitininkų veiksmai turi būti nešališki ir objektyvūs, t. y. atitikti tikrąsias faktines aplinkybes, kurios nustatomos tik viską iki galo išsiaiškinus bei įvertinus, Pareiškėjo vertinimu, negalima daryti vienareikšmiškos išvados, jog būtent jis gabeno per sieną cigaretes. Jokios valstybės sienos, Pareiškėjo teigimu, jis nebuvo kirtęs, todėl ir apkaltintas buvo esą nepagrįstai. Pareiškėjo teigimu, ginčijamame sprendime cituojama Lietuvos Vyriausiojo administracinio teismo praktika apima visai kitokius atvejus ir jo atžvilgiu niekaip negali būti taikoma. Anot Pareiškėjo, nagrinėjamu atveju iš esmės pažeidžiami pagrindiniai mokesčių administravimo principai bei nekaltumo prezumpcija (Konstitucijos 31 str.). Teigia, kad konkrečiu atveju jis yra silpnesnė teisinių santykių pusė, todėl ir gintis jam nuo valstybės sukurtos biurokratinės mašinos yra sunkiau.

Pareiškėjas pažymi, kad už tai, kad jis geranoriškai bendravo, jam iš karto paskirtos keliasdešimt tūkstančių siekiančios baudos. Teigia, kad pagal Muitinės kodekso 202 str. muitinės skolininkais galima laikyti tik tuos asmenis, kurie patys neteisėtai įvežė per valstybės sieną tokias prekes arba bent jau patikimai žinojo kad toks prekių įvežimas yra neteisėtas jų įsigijimo metu. Teigia, kad šių prekių į šalį jis neįvežė ir niekada nežinojo, kaip jos čia atsirado ir jokių galimybių žinoti, ar jos kažkada buvo pateiktos muitinei neturėjo, todėl, Pareiškėjo vertinimu, jam muitinės skolininko statusas pritaikytas neteisėtai, kaip ir dar kartą už tą patį nusižengimą skirtos nuobaudos. Akcentuoja, kad Muitinės departamento pareigūnai pripažįsta, jog jokių duomenų apie jo valstybės sienų kirtimą neturi ir įrodo, jog asmuo gali būti baudžiamas vien tik už tokių prekių laikymą (gabenimą), tačiau net netyrė ar asmuo, pardavęs jam šias prekes, yra jas prieš tai pateikęs kuriam nors iš muitinės padalinių ir nesiteikė imtis priemonių tokiam asmeniui (išaiškinti) nustatyti. Nurodo, kad dėl minėtų įvykių asmeniškai patiria didelę traumą, nes muitininkai net ir nelaukdami įstatymų nustatytos tokios procedūros pabaigos areštavo jo turimą nekilnojamą turtą ir begaliniais grasinimais privertė iš paskolos sumokėti dalį reikalaujamos sumos iš karto.

Vadovaudamasis išdėstytu bei Mokesčių administravimo įstatymo 152-154 str., Pareiškėjas prašo panaikinti 2014 m. spalio 8 d. Kauno TM sprendimą Nr.4PM190916 ir Muitinės departamento 2014 m. gruodžio 10 d. sprendimą Nr. 1A-638.

Iš bylos medžiagos matyti, kad Muitinės departamento sprendimas dėl nurodymų sumokėti 855 Lt muitą, 7905 Lt akcizą, 2151 Lt PVM, 427 Lt akcizo delspinigius ir 116 Lt PVM delspinigius tvirtintinas.

Ginčas byloje yra kilęs dėl neteisėtai į Bendrijos muitų teritoriją įvežtų prekių (cigarečių) apmokestinimo importo mokesčiais pagrįstumo. Iš bylos medžiagos matyti, kad Pareiškėjas pažeisdamas nustatytą tvarką gabeno akcizais apmokestinamas prekes – 1500 pakelių cigarečių su Baltarusijos Respublikos banderolėmis, nepaženklintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka Finansų ministro patvirtinto pavyzdžio banderolėmis. Cigarečių įsigijimo dokumentų bei dokumentų, patvirtinančių prekių turimą Bendrijos statusą ar įrodančių importo muitų ir kitų mokesčių sumokėjimą už šias iš trečiųjų šalių į Bendrijos muitų teritoriją įvežtas prekes, Pareiškėjas nepateikė. 2014 m. liepos 1 d. Plungės rajono apylinkės teismo nutarimu pripažintas kaltu dėl administracinės teisės pažeidimo, numatyto ATPK 163² str. 4 d. Dėl šių faktinių aplinkybių ginčo byloje nėra.

Pareiškėjas, neginčydamas minėtų faktų dėl gabentų cigarečių, pažymėtų Baltarusijos Respublikos banderolėmis, skunde teigia, kad šių cigarečių į Lietuvą neįvežė ir nežino, kaip jos Lietuvoje atsirado, todėl, Pareiškėjo nuomone, skolininku muitinei jis pripažintas nepagrįstai.

Vadovaujantis Bendrijos muitinės kodekso 202 str. 1 dalies a punktu, neteisėtai įvežant į Bendrijos muitų teritoriją importo muitais apmokestinamas prekes, atsiranda skola muitinei. Skolos atsiradimo momentas yra įtvirtintas to paties straipsnio 2 d., t. y. skola muitinei atsiranda neteisėto prekių įvežimo į Bendrijos muitų teritoriją momentu. Pagal to paties straipsnio 3 dalį skolininkais laikomi asmenys, neteisėtai įvežę ar dalyvavę įvežant tokias prekes, o taip pat bet kurie asmenys, įsigiję arba laikę atitinkamas prekes ir jų įsigijimo metu žinoję (yra pagrindo manyti, turėję žinoti), kad jos buvo įvežtos neteisėtai. Taigi Bendrijos muitinės kodekso 202 straipsnio 3 dalimi norima plačiai apibrėžti skolininko sąvoką, atsižvelgiant į skolininkų solidarumo taisyklę, nurodytą šio teisės akto 213 straipsnyje, pagal kurią keli asmenys, turintys sumokėti skolą muitinei, už tokią skolą atsako solidariai. Todėl aplinkybė, jog Pareiškėjas pats neteisėtai neįvežė (nedalyvavo įvežant) į Bendrijos muitų teritoriją ginčo prekių, nėra reikšminga sprendžiant jo pripažinimo skolininku Bendrijos muitinės kodekso 202 straipsnio 3 dalies trečios įtraukos pagrindu klausimą. Komisija, atsižvelgusi į Pareiškėjo skundo motyvus ir remdamasi Bendrijos muitinės kodekso 202 straipsnio nuostatomis, daro išvadą, kad nagrinėjamu atveju būtina nustatyti, ar yra pakankamas pagrindas konstatuoti, jog Pareiškėjas žinojo (turėjo žinoti), jog jis gabeno neteisėtai į Bendrijos muitų teritoriją įvežtus 1500 pakelių cigarečių, pažymėtus Baltarusijos Respublikos banderolėmis.

Iš 2014 m. liepos 1 d. Plungės rajono apylinkės teismo nutarimo matyti, kad Pareiškėjas pripažintas kaltu, padaręs administracinės teisės pažeidimą, numatytą ATPK 163² str. 4 d., t. y. gabeno, pažeisdamas nustatytą tvarką, akcizais apmokestinamas prekes. Pareiškėjas šių aplinkybių ne tik neginčijo, bet, kaip matyti iš minėto 2014 m. liepos 1 d. Plungės rajono apylinkės teismo nutarimo, pripažino padaręs minėtą veiką ir gailėjosi.

Taigi byloje neginčijamai įrodyta, kad Pareiškėjas neteisėtai gabeno cigaretes, paženklintas Baltarusijos Respublikos banderolėmis. Tačiau Pareiškėjas teigia, kad mokesčių administratorius neįrodė, jog ginčo cigarečių įsigijimo metu jis žinojo, kad minėtos cigaretės į Bendrijos muitų teritoriją įvežtos neteisėtai. Atsižvelgdama į šiuos Pareiškėjo skundo motyvus, Komisija pažymi, kad teisėtai įvežtų ar prekybos vietose realizuojamų cigarečių, paženklintų Baltarusijos Respublikos bei Rusijos Federacijos banderolėmis, Lietuvoje nėra. Pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004-04-09 nutarimu Nr. 408 patvirtintų Apdoroto tabako, etilo alkoholio ir alkoholinių gėrimų ženklavimo specialiais ženklais – banderolėmis taisyklių 5 punktą ant cigarečių pakuotės turi būti užklijuoti finansų ministro patvirtinto pavyzdžio specialūs ženklai – banderolės, tuo tarpu Pareiškėjo gabentos cigaretės buvo paženklintos Baltarusijos Respublikos banderolėmis ir šių cigarečių kiekis (1500 pakelių įvairių rūšių cigarečių) ženkliškai viršijo leidžiamą gabenti (laikyti) tokių cigarečių kiekį (sistemiškai taikant 2004-05-26 Lietuvos Respublikos ūkio ministro įsakymu Nr. 4-200 patvirtintų taisyklių 3.3 p. ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004-04-16 nutarimu Nr. 439 patvirtintų taisyklių 8.1.1 p. nuostatas, leistinas gabenti cigarečių kiekis – 200 cigarečių).

Savo ruožtu, ypač turint omenyje plačiai visuomenėje žinomą cigarečių kontrabandos iš Baltarusijos Respublikos problemą, akivaizdu, jog Pareiškėjas, įsigydamas aptariamus tabako gaminius, kurie nebuvo paženklinti Lietuvos Respublikos specialiais ženklais, turėjo suprasti, kad jie (gaminiai) į laisvą apyvartą buvo išleisti neteisėtai. Net ir darant prielaidą, jog Pareiškėjas ginčo prekes iš tiesų įsigijo Gariūnų turguje iš mažai pažįstamo asmens, vien tai, kad cigaretės nebuvo paženklintos nacionalinėmis banderolėmis, sudaro pakankamą pagrindą manyti, kad pigiai įsigydamas pakankamai didelį kiekį šių prekių (Pareiškėjo teigimu, už 1500 pakelių cigarečių jis mokėjęs 4800 Lt (2014 m. liepos 1 d. Plungės rajono apylinkės teismo nutarimas administracinėje byloje Nr. A2.8.-401-225/2014, 1 psl.)), Pareiškėjas turėjo suprasti, kad jos apyvartoje yra neteisėtai. Dar kartą pastebėtina, kad visiems žinoma ir neįrodinėtina aplinkybe laikomas faktas, jog Lietuvos rinkoje greta teisėtai į laisvą apyvartą išleistų tam tikru mastu cirkuliuoja ir neteisėtai išleisti (įvežti) apdoroto tabako gaminiai, o ženklavimas specialiais ženklais – banderolėmis – yra vienas iš būdų atskirti šias prekes.

Komisija, atsižvelgusi į paminėtas aplinkybes, taip pat į tai, kad Pareiškėjas pripažįsta neteisėtai gabenęs ginčo cigaretes, į įsiteisėjusiam 2014 m. liepos 1 d. Plungės rajono apylinkės teismo nutarime konstatuotas faktines aplinkybes, įvertinusi Pareiškėjo amžių pažeidimo padarymo metu (42 m.), daro išvadą, kad yra pakankamas pagrindas konstatuoti, jog Pareiškėjas žinojo (turėjo žinoti), kad jo gabentos cigaretės į Lietuvos Respublikos teritoriją (Bendrijos muitų teritoriją) įvežtos neteisėtai. Komisijos nuomone, jei asmuo pripažįsta, jog neteisėtai gabena prekes (cigaretes iš trečiųjų šalių), t. y. pripažįsta, jog neturi jokių šių cigarečių įsigijimo dokumentų, taip pat dokumentų, patvirtinančių prekių turimą Bendrijos statusą ar įrodančių importo muitų ir kitų mokesčių sumokėjimą už šias Lietuvos Respublikos teritorijoje esančias (jau įvežtas) prekes, o pagal aktualų teisinį reglamentavimą tokių prekių teisėtu pagrindu šalies teritorijoje būti negali, tai toks asmuo tikrai turi suvokti (žinoti), kad prekės įvežtos neteisėtai. Taigi Muitinės departamentas pagrįstai konstatavo, kad, vadovaujantis Bendrijos muitinės kodekso 202 straipsnio nuostatomis, Pareiškėjas laikomas skolininku ir jam pagrįstai už neteisėtai įvežtų į Bendrijos muitų teritoriją cigarečių gabenimą įregistruota importo mokesčių skola muitinei.

Atsižvelgiant į Bendrijos muitinės kodekso 4 straipsnio 12 punkte apibrėžiamą muitinės skolininko sąvoką, asmuo, kuris pripažįstamas muitinės skolininku dėl prekių importo, laikomas importuotoju ir Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 2 straipsnio 25 dalies (2010-11-30 įstatymo Nr. XI-1187 redakcija), 94 straipsnio 3 dalies (2004 m. sausio 15 d. įstatymo Nr. IX-1960 redakcija) prasme. Šiame sprendime jau yra konstatuota, jog Pareiškėjas pagrįstai buvo pripažintas skolininku muitinei Bendrijos muitinės kodekso 202 straipsnio 3 dalies trečios įtraukos pagrindu, todėl, vadovaujantis PVM įstatymo 94 straipsnio 3 dalimi (2004 m. sausio 15 d. įstatymo Nr. IX-1960 redakcija), būtent jam tenka pareiga sumokėti 2151 Lt PVM už ginčo prekes (cigaretes). Apibendrinant tai, kas paminėta anksčiau, darytina išvada, kad pareiga sumokėti importo PVM Pareiškėjui buvo nustatyta pagrįstai.

Vadovaujantis Akcizų įstatymo (2010-04-01 įstatymo Nr. XI-722 redakcija) 9 str. 1 dalies 8 p., prievolė mokėti akcizus Lietuvos Respublikoje atsiranda už laikomas specialiais ženklais – banderolėmis nepaženklintas akcizais apmokestinamas prekes, kurios šio įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka privalo būti paženklintos banderolėmis, o vadovaujantis minėto įstatymo 9 str. 9 d., prievolė mokėti akcizus tenka asmeniui, laikančiam šio straipsnio 1 dalies 8 punkte nurodytas akcizais apmokestinamas prekes, taigi darytina išvada, kad pareiga sumokėti akcizą už importuojamas akcizais apmokestinamas prekes Pareiškėjui buvo nustatyta pagrįstai.

Komisija taip pat nurodo, kad bauda, priskirta pagal MAĮ už mokesčių teisės pažeidimus gali būti pripažinta nubaudimu kriminalinio pobūdžio sankcija Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos požiūriu (LVAT 2011-11-18 nutartis administracinėje byloje Nr. A¹⁴³-2619/2011). Atsakydama į Pareiškėjo skundo argumentus, kad už jo geranorišką bendradarbiavimą jam iš karto paskirtos keliasdešimt tūkstančių siekiančios baudos, Komisija atkreipia dėmesį į tai, kad nagrinėjamu atveju mokesčių administratorius už mokesčių teisės pažeidimus Pareiškėjui baudų neskyrė. Dėl Pareiškėjui apskaičiuotų 116 Lt Lt PVM ir 427 Lt akcizo delspinigių, Komisija pažymi, jog delspinigiai, jų skaičiavimo tvarka, dydis, atleidimo nuo jų sąlygos numatytos MAĮ ketvirtajame skirsnyje, kuris skirtas mokesstinės prievolės įvykdymo užtikrinimo būdams reglamentuoti (MAĮ 95-100 str.). Taigi mokesčių teisėje delspinigių pirminė funkcija yra užtikrinti mokesstinės prievolės (į)vykdymą, jie pirmiausia yra skirti kompensuoti valstybės finansinius nuostolius, kurie atsiranda (laiku) nesumokėjus mokesčių. Atsižvelgdama į tai, Komisija pažymi, jog Pareiškėjui paskirti mokėti delspinigiai už mokesstinės prievolės neįvykdymą šiuo konkrečiu atveju nelaikytini baudimu minėtos Konvencijos 7 protokolo 4 straipsnio 1 dalies prasme.

Komisija atkreipia Pareiškėjo dėmesį į tai, kad Pareiškėjas, vadovaudamasis Mokesčių administravimo įstatymo 88 straipsnio nuostatomis, turi teisę kreiptis į vietos mokesčių administratorių dėl mokesstinės nepriemokos sumokėjimo atidėjimo arba išdėstymo. Komisija taip pat pažymi, kad Mokesčių administravimo įstatymo 113 straipsnyje nustatyti atvejai, kuriais mokesčių mokėtojo mokestinė nepriemoka gali būti pripažinta beviltiška. Šio straipsnio 1 dalies 3 punkte numatyta, kad netikslinga priverstinai išieškoti nepriemoką, nes sunki fizinio asmens ekonominė (socialinė) padėtis: fiziniam asmeniui reikia valstybės paramos (asmuo yra pensinio amžiaus,

invalidas, asmeniui reikalingas gydymas, medicininė profilaktika ir rehabilitacija, asmuo yra bedarbis, gauna socialinę pašalpą) arba tokia parama jau teikiama. Sunkią ekonominę (socialinę) padėtį liudijančios aplinkybės turi būti patvirtintos kompetentingų institucijų išduotais dokumentais. Jeigu Pareiškėjas negali įvykdyti mokesstinės prievolės dėl šiame straipsnyje nurodytų aplinkybių, jis turi teisę kreiptis į mokesčių administratorių su prašymu dėl mokesstinės nepriemokos pripažinimo beviltiška.

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, vadovaudamasi Mokesčių administravimo įstatymo 155 str. 4 dalimi, n u s p r e n d ž i a:

Patvirtinti Muitinės departamento prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2014 m. gruodžio 10 d. sprendimą Nr. 1A-638.

Pagal Mokesčių administravimo įstatymo 159 str. 1, 3 ir 4 dalis mokesčių mokėtojas, nesutinkantis su Mokestinių ginčų komisijos sprendimu, turi teisę šį sprendimą apskųsti Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, 01102 Vilnius). Pagal MAĮ 159 str. 2 dalį apskųsti Mokestinių ginčų komisijos sprendimą taip pat turi teisę centrinis mokesčių administratorius, tačiau tik tuo atveju, kai centrinis mokesčių administratorius ir Mokestinių ginčų komisija, spręsdami mokesstinį ginčą (arba mokestinio ginčo metu), skirtingai interpretavo įstatymų ar kito teisės akto nuostatas. Skundas Vilniaus apygardos administraciniam teismui turi būti paduodamas ne vėliau kaip per 20 dienų po Mokestinių ginčų komisijos sprendimo įteikimo dienos.

Komisijos narė, pavaduojanti Komisijos pirmininkę

Lina Vosylienė

Komisijos nariai

Rasa Stravinskaitė

Laura Milašiūtė

Andrius Venius